

مطالعات زبان و ادبیات

تهران - خرداد ۱۳۹۷

بررسی مولفه های تربیتی در داستان های نادر ابراهیمی

دکتر سولماز مظفری، فرناز کاویانی، فاطمه صفری آباد شاپوری، مریم قنواتی
مدرس دانشگاه فرهنگیان، شیراز، ایران s_mozafari۱۸۶۷۳@yahoo.com

دانشجوی علوم تربیتی، آموزش ابتدایی، دانشگاه فرهنگیان، شیراز، ایران

دانشجوی علوم تربیتی، آموزش ابتدایی، دانشگاه فرهنگیان، شیراز، ایران

دانشجوی علوم تربیتی، آموزش ابتدایی، دانشگاه فرهنگیان، شیراز، ایران

چکیده

تربیت و پرورش انسانی از دیرباز مورد توجه روان شناسان، جامعه شناسان و دیگر صاحب نظران بوده است. توجه به مولفه های تربیتی سبب می گردد به شخصیت انسانی و تفرد و کمال او توجه بسیاری معطوف گردد. در ادبیات فارسی نیز مولفه های تربیتی و کمال گرایی بشری مورد توجه نویسندگان و شاعران قرار گرفته است. نادر ابراهیمی نیز به عنوان یکی از نویسندگان معاصر در داستان های خود این مساله را مدنظر قرار داده است. در این مقاله تحلیلی و توصیفی سعی بر این گردیده است که مولفه های تربیتی در داستان های نادر ابراهیمی با توجه به داستان های «کلاغ ها» و «دور از خانه» مورد تحلیل و بررسی قرار گیرد.

کلیدواژه ها: تربیت، مولفه های تربیتی، شخصیت، داستان، نادر ابراهیمی

۱- مقدمه

در ارائه ی یک تعریف ساده از روان شناسی تربیتی می توان گفت که «روانشناسی تربیتی یکی از شاخه های روانشناسی است که به مطالعه ی ویژگی های یادگیرنده، شرایط یادگیری و روش های آموزش می پردازد» (کدیور، ۱۳۸۲:۱). روان شناسی تربیتی شاخه ای از روانشناسی است که چگونگی کاربرد اصول و یافته ها ی روانشناسی در موقعیت های آموزشی و پرورشی را بررسی می کند. به رغم تاکید روانشناسی تربیتی بر این کاربرد، این رشته از روانشناسی دارای مبانی فلسفی، روش شناختی، اهداف، قلمرو، مبانی روانشناختی و نظریه های خاص خود است؛ بنابراین، روانشناسی تربیتی، علمی است و رای کاربرد اصول عمومی روانشناسی در تدریس. (کدیور، ۱۳۸۲:۳). مطالعات و پژوهش های بینارشته ای روان شناسی و ادبیات کم نیست و این نشان از نزدیکی این دو دانش با یکدیگر است. نویسندگان و شاعران و روان شناسان در کنار یکدیگر دست به پژوهش های عمیقی زده اند که حاکی از هماهنگی فکر و ذهن و قریحه آنان دارد. روان شناسی تربیتی نیز یکی از شاخه های روان شناسی است که مولفه های تربیتی را مورد توجه قرار داده است. به نظر می رسد می توان مولفه های تربیتی را در آثار نویسندگان و شاعران دریافت. یکی از این نویسندگان که به تربیت و آموزش در آثار خود پرداخته، نادر ابراهیمی است.

نادر ابراهیمی فعالیت حرفه ای خود را در زمینه ی ادبیات کودکان با تاسیس «موسسه ی همگام با کودکان و نوجوانان» آغاز کرد. این موسسه برای مطالعه در زمینه ی مسایل کودکان و نوجوانان برپا شد و فعالیتش را در زمینه ی چاپ و پخش کتاب، نقاشی و عکاسی و بررسی شیوه های یادگیری کودکان ادامه داد. موسسه ی همگام عنوان «ناشر برگزیده ی آسیا» و «ناشر برگزیده ی نخست جهان» را از جشنواره ی آسیایی و جهانی تصویرگری کتاب کودک دریافت کرد. به این ترتیب نادر ابراهیمی با نگارش کتاب هایی مانند قصه ی سار و سیب، کلاغ ها، دور از خانه و فارسی نویسی برای کودکان، به عنوان نویسنده و پژوهش گر به حوزه ی ادبیات کودک و نوجوان پای گذاشت. تاسیس